

Байгаали!

Оршон тойроһон байгаали!

Буряад оронойм шэмэг лэ!

Асуудалаар хувилдаг

Олоной тоо

Нэгэнэй тоо

Юумэнэй нэрэ

Хэн?
хүниие

Юун?
Х.б. юумэ

Бээе дааһан
хэлэлгын хуби

Бэеэ дааһан хэлэлгын хуби

Тэмдэгэй нэрэ

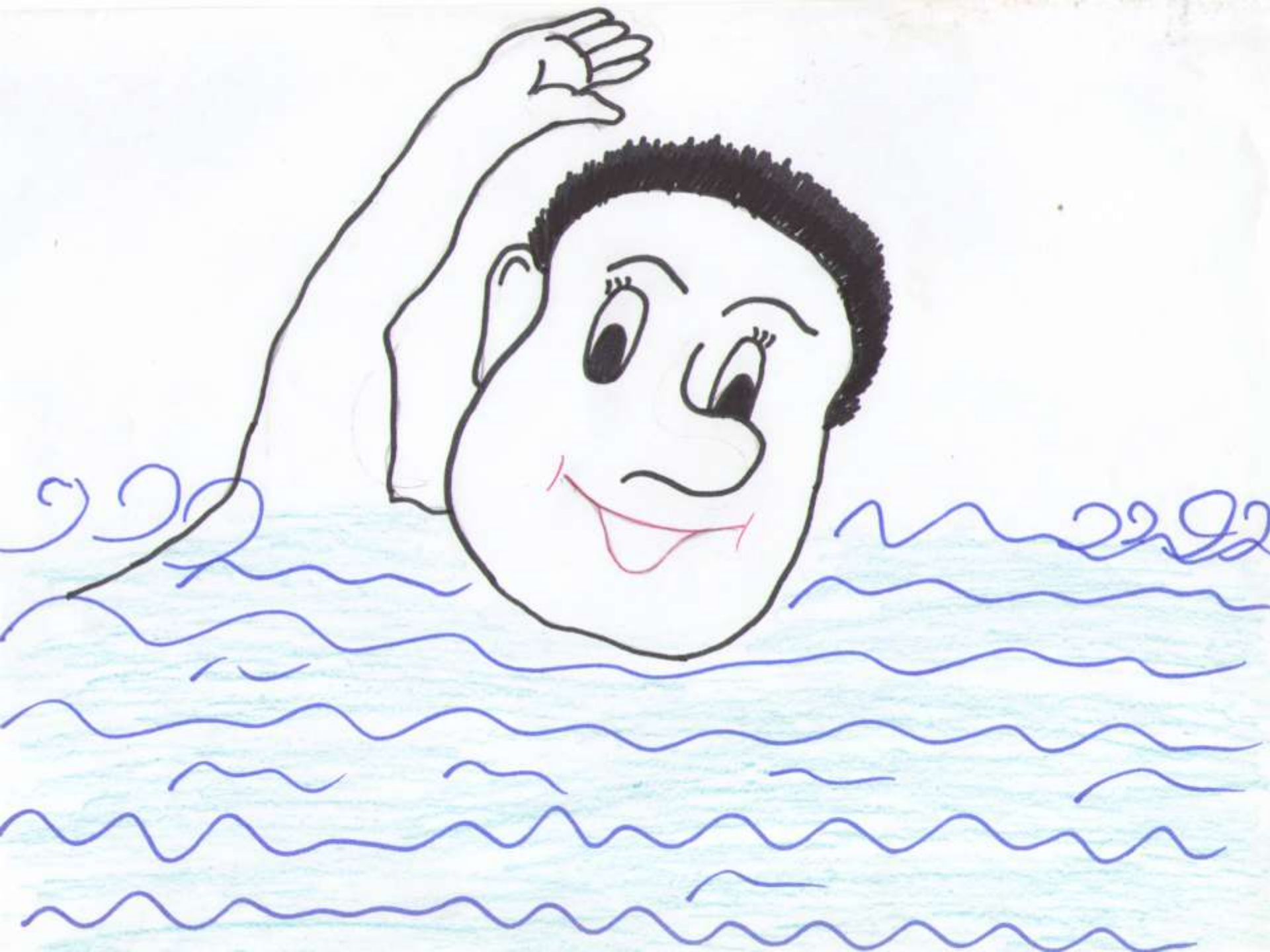
Ямар?

Шанар
тэмдэг

Юумэнэй нэрэтэй
холбоотой

Нархатын нуур

Юу хэнэб?

Яанаб?

Үйлэ үгэ

Юумэнэй үйлэ

Текстнуудыг уншагты. Үгээр зурагдахад зурагуудыг ханаандаа оруулагты. Адли зурагууд гү? Текстнүүдыг зэргэсүүлэгты. Юугээрээ илгарнаб?

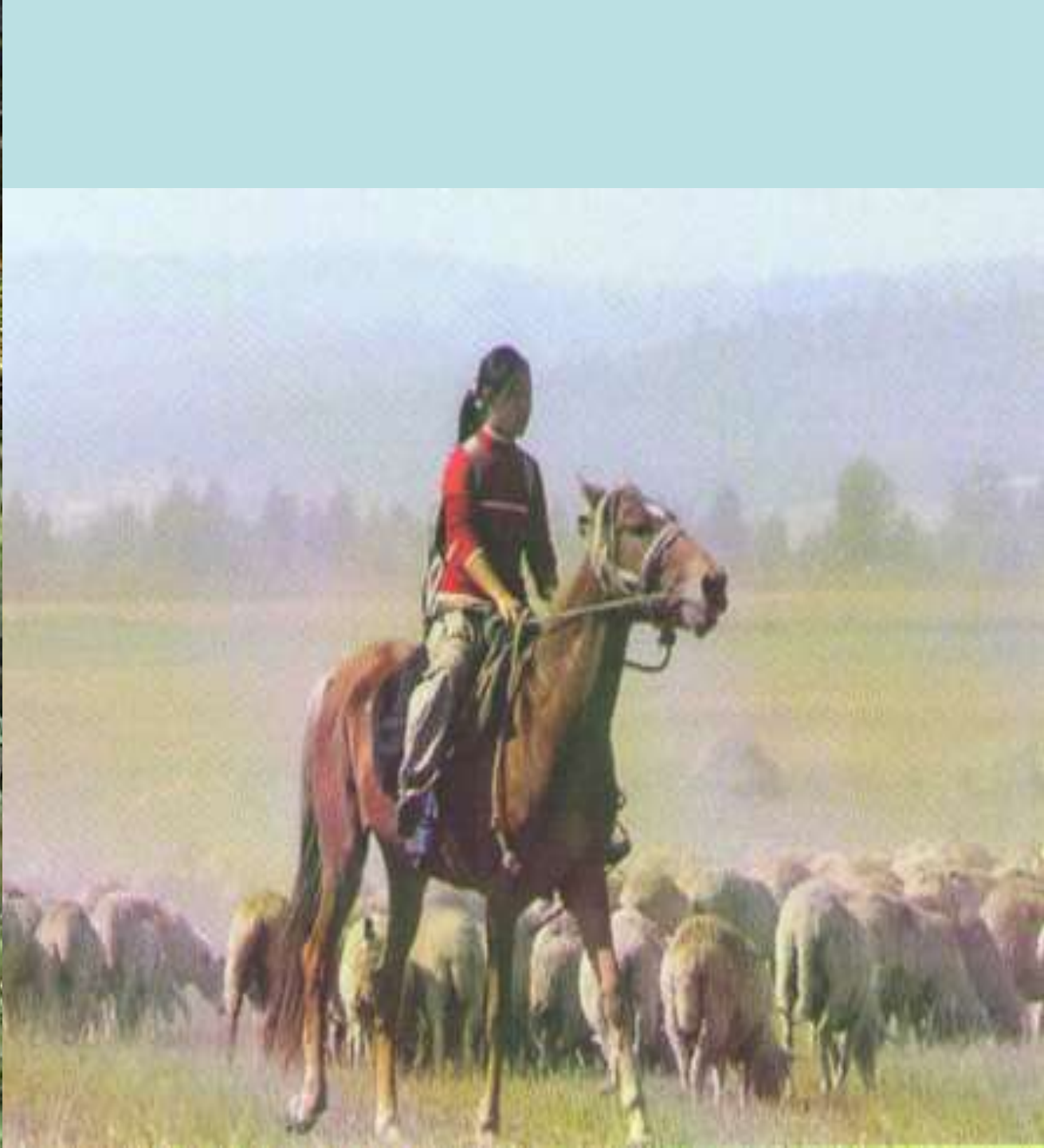
Үглөөгүүр. Багахан тосхон. Саһан. Хүнүүд. Үхибүүд. Машина. Нохой. Үнеэд.

Үглөөгүүр болобо. Багахан тосхон һэрибэ. Саһан ороно. Хүнүүд ябана. Үхибүүд гүйлдэнэ. Машина гүйлгэнэ. Нохой хусана. Үнеэд мөөрэнэ.

Ямар үгэнүүд зураг «амидыруулнаб»? Юундэ? Эдэ үгэнүүд юугээрээ адлиб?

An aerial photograph of a vast, flat landscape. In the foreground, a dirt road with visible tire tracks runs diagonally across the frame. The middle ground is a wide, open plain with sparse vegetation and scattered trees. In the background, a dense forest of tall, thin trees stretches across the horizon. The sky is a pale, hazy blue.

**Зураг «амидыруулна».
Юумэнэй үйлэ
тэмдэглэнэ.**

Хүнүүд	Амигад	Шубууд
Юу хэнэб? Яанаб?	Юу хэнэб? Яанаб?	Юу хэнэб? Яанаб?

A photograph of a dirt road winding through a forest. The road is light brown and leads towards the horizon. The trees on both sides are green, and the sky is a clear, bright blue with a few wispy clouds. The text is overlaid in the center of the image.

**Олон янзын үйлэ үгэнүүд
хэрэглэлгын хэмжээгээр 2-
дохи нуури эзэлнэ
(юумэнэй нэрын хойно)**

Глагол – хуушан славян үгэ: «үгэ», «хэлэлгэ» гэдэгн удхатай. Урдын сагта үгэнүүдэй үгэ, шухала үгэ гэдэг нэн. Юундэб гэхэдэ, үйлэ үгэ тон шухала хоёр хэлэлгын хубинуудай нэгэн болоно.

**Мэдүүлэл зохёоходо,
мэдээсэл дамжуулхада
ехэ шухала. Хуушан
славян үгэ: «үгэ»,
«хэлэлгэ».**

Тобшолол:

- **Зураг амидыруулна.**
- **Юумэнэй үйлэ тэмдэглэнэ.**
- **Олон янзын үйлэ үгэ**
- **Хэрэглэлгын хэмжээгээр 2-дохи нуури эзэлнэ.**
- **Мэдүүлэл зохёоходо, мэдээсэл дамжуулхада ехэ шухала.**
- **Хуушан славян үгэ.**

Гүйдэл, гүйхэ, гүйгөөшэн.
Дуун, дууша, дуушан, дуулана.

**Юумэнэй үйлэ тэмдэглэжэ,
юу хэнэб? яанаб? яажа
байнаб? гэхэн асуудалда
харюусадаг бэээ дааһан
хэлэлгын хубиие үйлэ үгэ
гэдэг.**

**Хэрэглэлгын хэмжээгээр
2-дохи нуури эзэлнэ**

Юумэнэй үйлэ

х.х.

үйлэ үгэ

Юу хэнэб?

**Хуушан
славян үгэ**

Яанаб?

Зураг амидыруулна

Нэгэ һонин рассказ шагнагты. **үйлэ үгэ** өөр тухай юу хөөрэнэб?

Нэгэтэ **үйлэ үгэһөө** асууба:

- Та юу хэнэбта?

- Би юу хэнэбиб? Би шамтай хөөрэлдэнэб, амилнаб, энеэнэб. Али унтаатайдаш би юу хээбиб гэжэ мэдэхээ һанана гүш? Би уһа асарааб, түлеэ хахалааб. Мүнөө хэлэлдаа, юу хэхэбиб? Би шамай мүшхэхэб.

үйлэ үгэдые олоод нэрлэгты. Хэды **гүйлэ үгэ** бэ? Хэрбээ **үйлэ үгэ** амиды юумэн байгаа һаа ямархан байха һэм?

ХЭЛЭЭГЭЙН ХУБИНГА

ЗУР. ДОНДОКОВА СУРАНЗАНАЙ

...	Энэ	Ямар?	Юу хэнэб?
хараасгай	транспорт	бэрхэ	уншана
нурагша	шубуун	шэнэ	гүйлгэнэ
велосипед	хүн	шуран	ниидэнэ

Таабари таагты:

...	Энэ...	Юун бийб?	Юу хэнэб?
	амитан		
	хүн		

Хэрэглэлгын хэмжээгээр 2-дохи нуури эзэлнэ

Юумэнэй үйлэ

х.х.

үйлэ үгэ

Юу хэнэб?

Хуушан
славян үгэ

Яанаб?

Зураг амидыруулна

Энэ найхан байгаалияа

хайрлаха,

гамнаха -

Нангин манай

уялга!

*Бултанда
баярые
хүргэнэбди!*